

Muzej Đakovštine Đakovo

**Izrada dijelova
tradicijske odjeće
ljelja ili kraljica
iz Gorjana**

pedagoško-edukativne radionice

Đakovo, rujan 2012.

Izrada dijelova tradicijske odjeće ljelja ili kraljica iz Gorjana pedagoško-edukativne radionice

Tijekom rujna 2012. god. održano je u organizaciji Etnološkog odjela Muzeja Đakovštine Đakovo nekoliko pedagoško-edukativnih radionica pod nazivom „Izrada dijelova tradicijske odjeće ljelja ili kraljica iz Gorjana“. Radionice su održane na nekoliko različitih lokacija s istom temom i s istim žarom s ciljem upoznavanja gorjanskih ljelja.

U OŠ „Gorjani“ u Gorjanima učenici nižih razreda na satu kreativne nastave uz pomoć učiteljice Vesne Dravec izrađivali su papirne cvjetne kape, a učenici VI. razreda s učiteljicom likovnog odgoja Anicom Popović saznali su osnovne pojmove iz slikarstva inspirirane motivima nematerijalne kulturne baštine - kape za ljelje.

Da bi upotpunili ugođaj i *zamirisali* radnu atmosferu u Muzeju Đakovštine učenici pekari iz Srednje strukovne škole Antuna Horvata Đakovo su s prof. Marijom Katilović u praktikumu pekarstva ispekli prave, domaće, bakine kolače koje su na kraju svi zajedno degustirali.

Najveći broj radionica kao i bogat program uz tamburaše i recitatore dogodio se u prostoru Muzeja u četvrtak, 20. rujna 2012.g. od 9 do 13 sati. Polaznici nekoliko radionica imali su prigodu naučiti izrađivati *šticle*, *štrepe*, *šalange* i umjetno cvijeće, plesti *voravicu* i vezati dukat.

Osim ugodne radne atmosfere bilo je tu i domaćih kolača, tamburaša... Projekt i radionice osmislila je muzejska djelatnica Branka Uzelac, dipl. etnolog uz pomoć stalnih muzejskih suradnica: tete Ane, Katice, Kate i Evice, iz Gorjana i Đakova.

U radionicama su sudjelovale mlade nade KUD-a „Gorjanac“ iz Gorjana te profesorice i učenici iz Srednje strukovne škole Antuna Horvata Đakovo. Koordinator radionica i cijelog programa bila je prof. Dubravka Scharmitzer, dipl. inž.

Radionice su održane povodom obilježavanja Dana europske baštine. Cijelim programom istaknula se važnost njegovanja kulturne baštine od najmlađe populacije do srednjoškolaca. Interes učesnika za učenjem tradicijskih vještina siguran je znak da su radionice bile dobro prihvaćene kao edukativan i zanimljiv program za sve generacije.

Making parts of traditional clothing for Queens or Ljelje from Gorjan education workshops

Kraljice (queens) are girls coming from the village Gorjani. In the spring, on Whitsunday, they go through the village in a procession and perform a ritual consisting of special songs and dance with sabres. They are divided into *kraljice* (queens) and *kraljevi* (kings); about ten *kings* wear sabres and male hats decorated with flowers, and half as much *queens* wear white garlands on their heads like brides. From a wide repertoire of their lyrics, *kraljice* choose songs in regard to the families they are visiting; most often they sing to a girl, boy or a young bride. Then *kraljevi* perform a dance with sabres, and *kraljice* comment on the dance figures through their song. This is followed by a folk dance accompanied by musicians whom the household members can join. After they have been invited to food and drinks, the procession goes on to another house. On the second day of Whitsuntide, they visit a neighbouring village or a nearby town. Finally, there is a common feast and entertainment in one of the participant's homes..

In 2009 the annual Spring Procession *Ljelje* from Gorjani has been listed by UNESCO in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

At the end of September 2012, KUD “Gorjanac” from Gorjani has participated in the "folklore Olympic games" in South Korea. *Ljelje* were also represented in their programme. KUD from the village Gorjani represented Croatia, and was the only representative from South East Europe.

Nakladnik: Muzej Đakovštine Đakovo

Za nakladnika: Borislav Bijelić

Nositeljica projekta: Branka Uzelac, dipl. etnolog

Koordinatorica: Dubravka Scharmitzer, dipl. inž.

Voditeljice radionica: Evica Bogdanović, Katica Bogdanović,
Anita Delić, Vesna Dravec, Katica Draženović, Marina Kelava, Ana Perić,
Anica Popović i Matea Rubčić

Stručni suradnici: Marija Katilović, Mirjana Klepo, Dario Kustura, Henrieta
Matković, Silvija Radnić, Ivanka Smajo i Mirjana Zubak

Vanjski suradnici: OŠ „Gorjani“, Srednja strukovna škola Antuna Horvata
Đakovo i KUD „Gorjanac“, Gorjani

Iskrena zahvala na potpori - ravnateljima:

Borislavu Bijeliću, Mirku Ćuriću i Damiru Jukiću

Tekst: Branka Uzelac • Lektura: Ivanka Raguž • Prijevod: Tea Tosenberger

Fotografije i grafičko uređenje: Otmar Tosenberger

Naklada: 200 komada Tisak: Format Đakovo

Radionice i katalog financirani su sredstvima Grada Đakova
i Ministarstva kulture RH.

Projekt je realiziran u sklopu obilježavanja Dani europske baštine 2012.

ISBN: 978-953-7128-41-8